

T.B.M.M.
KALKILARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 19026
Tarih : 23.02.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 23/02/2022 14:26
Sayı: E-120.10-
0971833

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tarım faaliyetleri arasında hayvancılık, katma değer yaratma imkânı en fazla olanıdır. Türkiye’de son kırk yıldır uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle hayvancılık üretiminde katma değerın elde edilmesinde, üreticilerin emeği, fazla olsa da katma değerden en fazla payı şirketler almış ve çiftçiler, en az payı almaya mecbur bırakılmıştır. Türkiye’nin içinde olduğu ekonomik krize paralel olarak TL’nin döviz karşısındaki değer kaybı, hayvancılık sektörünün üretim maliyetlerini artırmıştır. Özellikle hayvancılıkla geçimini sağlayan Küçük Ölçekli Çiftçiler, maliyetler, üretimi karşılamadığı için hayvancılığı zorunlu olarak terk etmektedir. Türkiye’de hayvancılıkla geçimini sağlayan çiftçilerin girdi maliyetleri, tarımsal destekler, borçlar gibi üretimdeki karşılaştığı bütün sorunlarını tespit ederek çözüm politikaları geliştirmek amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de hayvancılık sektörünün karşı karşıya kaldığı sorunların başında girdi maliyetlerinin aşırı oranda yüksek olması gelmektedir. Esasen hayvancılık üretiminde temel girdiler olan, yem, mazot, ilaç, elektrik fiyatlarının döviz kuruna bağlı olarak yükselmesi, dışa bağımlı bir üretimin sonucudur. Türkiye’de son kırk yıldır uygulanan neoliberal politikalar, hayvancılık faaliyetlerini dışa bağımlı bir üretime dönüştürmüştür. Bu üretimde sadece son bir yıl içerisinde yem, mazot, elektrik ilaç gibi girdiler yaklaşık %100 oranında yükselmiştir. Girdi maliyetlerinin yüksek olması karşısında zarara eden çiftçiler, hayvancılığı terk etmeye başlamıştır. Çiftçilerin hayvancılık faaliyetlerini sonlandırması, Türkiye’de önümüzdeki yıl içinde, et ve süt gibi hayvansal üretimin azalmasına, fiyatların yükselmesine ve ithalata eğilimin artmasına neden olacaktır. TL’nin döviz kurundaki tarihi değer kaybını dikkate aldığımızda ithal edilen ürünlerin fiyatları, doğal olarak yükselecektir.

Özellikle süt üretim faaliyeti içinde bir ineğin günlük yem maliyeti 50 TL'yi aylık maliyeti ise 1500 TL'yi geçmiştir. 1 litre sütün günlük maliyeti 6,30 TL olurken, Ulusal Süt Konseyi'nin belirlediği süt fiyatı 4,70 TL olarak güncelliğini korumaktadır. Bir ineğin yem maliyetlerini dahi karşılamadığı kapitalist üretim modeli, çiftçilerin telafi edilemez boyutlarda zarar etmesine neden olmaktadır. Üreticiler, zararlarını telafi etmek için borçlanmaktadır. Borçluluk, çiftçilerin karşılaştığı sorunların başında yer almaktadır. Çiftçiler, borcunu ödeyemediği için intihar etmektedir. Geçtiğimiz ay içinde Ardahan'da besicilik yaparak geçimini sağlayan 34 yaşındaki ve 3 çocuk babası Fuat Yaşar isimli çiftçimiz, banka ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcunu ödeyemediği için intihar ederek yaşamına son vermiştir.

Süt fiyatının üreticide 4,70 TL markette 14 TL olması, kapitalist üretim modelinde sermayenin katma değerden en fazla payı aldığını göstermektedir. Bunun temel nedeni Türkiye'deki mevcut fiyat düzenlemesinin serbest piyasa ekonomisi adıyla sermayenin denetimine bırakılmasıdır. Marketlerdeki hayvansal ürünlerde anormal bir fiyat artışının olduğu, kamuoyunda tartışılan bir gerçektir. Bu gerçek, tüketicilerin aynı zamanda gıda egemenliği temelinde beslenmesini olumsuz etkilemektedir. Tüketiciler, hayvansal gıda fiyatlarının aşırı yükselmesi nedeniyle temel besin maddesi olan et ve süt ürünlerini satın almakta, hayli zorluk çekmektedir. Özellikle gelişim aşamasındaki çocuklar, et ve süt ürünlerini yeterince tüketemediği için sağlıklı gelişim süreci yaşayamamaktadır. Türkiye'de gıda fiyatlarının kontrolsüz biçimde sermaye lehine düzenlenmesi, açık bir biçimde gıda egemenliği ihlalidir.

Türkiye'deki hayvancılık faaliyetlerinin karşı karşıya olduğu mevcut sorunların çözümü için AKP hükümeti tarafından uygulanan politikalar maalesef yeterli değildir. Geçimini hayvancılıkla sağlayan üreticilerin mevcut sorunlarını çözmek ve tüketicilerin gıda egemenliği kapsamında ucuz gıdaya erişme açısından kapsamlı politikalar uygulanmalıdır. Öncelikle, hayvancılıkla üretim yapan küçük ölçekli çiftçilerin bütün borçlarının kamu borcu olarak üstlenilmesi, artan girdi maliyet oranlarına göre çiftçilere kapsamlı destek verilmesi ve çiftçilerin zarar etmeyecek biçimde üretime devam edebilmesi için yeni fiyat düzenlemesi gibi politikalar başta olmak üzere çiftçilerin üretimde kalmasını sağlayacak, eşit ve demokratik bir hayvancılık politikasının zaman kaybetmeden uygulanması amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tham
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuraf -
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Coluk
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Acar - arı
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye 1
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Aydemir
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ömer
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe
12	MURAT SARISAÇ	VAN	M. Sarisaç
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	ŞevİN
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusrettin
19			
20	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	Semra